

Примљено: 12. 4. 2021.			
ОП. Ј. д.	Број	Прилог	Вредност

Рецензија рукописа монографије  
*Творбени поступци за грађење сложених речи у руском језику*  
*(са освртом на српске еквиваленте)*  
 аутора доц. др Јелене Лепојевић

Доктор филолошких наука Јелена Лепојевић, доцент Студијског програма за руски језик Филозофског факултета Универзитета у Нишу, припремила је за објављивање монографију *Творбени поступци за грађење сложених речи у руском језику (са освртом на српске еквиваленте)*, чији је основни задатак „да да обједињени приказ свих сегмената важних за сложене речи: дериватолошких, морфолошких, семантичких и стилистичких, а за поједине примере, када је то било посебно важно, чак и етимолошких“, како истиче у предговору. Већ из наслова и ове уводне реченице види се да монографија представља мултидисциплинарни рад посматран са свих потребних лингвистичких аспеката, али и са јасно презентираним постулатима значајним не само за наставу руског језика у српској средини него и за русистику и србистику понаособ, као и за конфронтативну граматику (по другој терминологији: за контрастивну граматику) двају језика, као и за теорију превођења и двојезичку лексикографију.

Монографија има структуру у потпуности усклађену с темом: *Увод* (предмет и задаци истраживања, грађа, стање у савременој творби речи, проблем прецизног дефинисања термина *сложеница* и *сраслица* у српском језику); прва глава *Двотематске творенице настале композицијом* (посвећена сложеним и сложеноизведеним речима); друга глава *Двотематске творенице настале синтаксичком творбом* (посвећена сраслицама); трећа глава *Двотематске творенице настале суфиксацијом* (посвећена речима насталим само суфиксацијом али од творбене базе која је у претходном творбеном поступку добила двотематски статус); *Закључна разматрања*; Индекси руских и српских твореница (који омогућавају корисницима идентификацију обрађених лексичких јединица, као и проверу целовитости ауторових дериватолошких формалнограматичких и семантичких закључака и поступака у анализи).

Три основна поглавља монографије заокружују три најважнија типа творбе речи у савременим словенским језицима: композицију као тип морфемске творбе, срастање као тип синтаксичке творбе, деривацију у ужем смислу као тип морфемске творбе, при чему је овај последњи тип ограничен на примере у којима је творбена база већ имала двотематску структуру (насталу слагањем или срастањем).

Материјал је веома прегледан с јасном класификацијом с примарног дериватолошког и секундарног морфолошког аспекта. Аутор умешно користи научни апарат, излагање је прецизно, поткрепљено добро одабраним и прокоментарисаним примерима.

*Општа оцена рукописа монографије*: рад је и у свом аналитичком и у свом синтетичком делу конципиран у складу с поставкама савремене словенске дериватологије, с

прецизно одређеним творбеним формантима и творбеним базама и општим творбеним поступцима, уз јасно одређивање дијахроних фаза и савременог (синхроног) стања, тако да је он прилог напоредној граматици руског и српског језика у творби речи која је најмање била проучавана и шроучена; с друге стране, начин излагања и примена конкретних методолошких потупака омогућава коришћење овог научно-стручног дела у настави руског језика у инословенској средини, тако да рукопис представља један сасвим нови тип наставног средства који студентима може бити од велике користи.

*Предлог:* на основу свега наведеног, задовољство нам је препоручити Наставно-научном већу Филозофског факултета у Нишу да рукопис под насловом *Творбени поступци за грађење сложених речи у руском језику (са освртом на српске еквиваленте)* Јелене Лепојевић прихвати за објављивање као научну монографију

Београд, 8. април 2021.

Рецензент

др Радмило Маројевић,  
професор емеритус Факултета филолошких наука  
Паневропског универзитета Апеирон у Бањој Луци,  
редовни професор на Катедри за руски језик  
Филолошког факултета Универзитета у Београду